

Uchwała nr XXXII/234/2013
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 3 grudnia 2013r.

w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** na rok 2014

Na podstawie art. 18 ust. 2 punkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zmianami) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zmianami) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2014, stanowiący załącznik do uchwały.

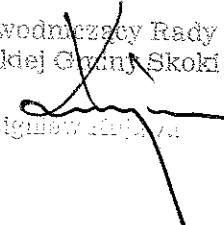
§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skoki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Chojnacki

Załącznik
do Uchwały nr XXXII/234/2013
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 3 grudnia 2013r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2014

A. WPROWADZENIE – KONTEKST SPOŁECZNY

Nadużywanie alkoholu w Polsce jest problemem społecznym a spożycie alkoholu od wielu już lat utrzymuje się ciągle na wysokim poziomie. O ile w latach dziewięćdziesiątych średnie spożycie szacowano na 6-7 litrów czystego alkoholu na głowę statystycznego Polaka, o tyle w roku 2005 było to już prawie osiem litrów, a w roku 2007 – 9,1 litra.¹ Choć jak wynika z danych Światowej Organizacji Zdrowia w Polsce notuje się mniejsze spożycie alkoholu niż w wielu krajach europejskich, to konsumpcja alkoholu w naszym kraju plasuje się na poziomie ok. 11 litrów 100% alkoholu na mieszkańca powyżej 15 roku życia. Mniej więcej co ósmy dorosły Polak nie pije w ogóle alkoholu, ale za to kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. W grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 miliony osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

Nie sposób wymienić wszystkich szkód powodowanych nadużywaniem alkoholu, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn), a także o szkodach społecznych (przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny) oraz ekonomicznych.² Przejawy demoralizacji wśród nieletnich wiążą się natomiast ze wzrostem liczby młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem lub pijących już w sposób narażający ich na utratę zdrowia. Chociaż więcej niż połowa alkoholu spożywana jest w Polsce przez ludzi w wieku 25-44 lata, w tym głównie mężczyzn w okresie największej aktywności zawodowej, to zauważa się znaczący wzrost spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie, w tym przez dziewczęta. Pojawia się więcej przestępstw dokonywanych przez dzieci poniżej 13 roku życia, nierzadko będących podczas ich dokonywania pod wpływem alkoholu. Bardzo poważnym problemem jest społeczne przyzwolenie na picie alkoholu - również przez osoby nieletnie

Najnowsze statystyki świadczą o postępującym spadku sprzedaży i spożycia mocnych trunków na rzecz piwa. Niska cena tego artykułu powoduje, że wzrosło na niego zapotrzebowanie, szczególnie wśród młodzieży. W tej grupie obserwuje się obniżenie wieku inicjacji alkoholowej oraz wzrost spożycia właśnie alkoholi niskoprocentowych. Wraz ze spadkiem liczby abstynentów, wzrasta natomiast częstość picia oraz ilość jednorazowo wypijanego alkoholu.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz.1356). Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi samorządy gmin wykonują zgodnie z art. 4³ tejże ustawy w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

¹ Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, www.parpa.pl

²A. Majchrowska, R. Bogusz, Stosowanie substancji psychoaktywnych przez studentów farmacji, W: Domżał-Drzewicka R., Ścibior A., Kaźmierak H. (red) Uzależnienia a rodzina. Wybrane zagadnienia, Wyd. Makmed, Lublin 2008, s.69.

Przedstawia on zadania własne gminy wynikające z powyższej ustawy oraz wybrane zadania związanej z nią w dużej mierze ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Określa w szczególności: działania wychowawcze, psychospołeczne, informacyjne, wspierające i pomocowe podejmowane wobec osób uzależnionych i ich rodzin, a także tych, które doświadczają przemocy domowej oraz działania z zakresu szeroko pojętej profilaktyki społecznej.

Zadaniem samorządów terytorialnych jest przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym. Eliminowanie czynników ryzyka może być skuteczne wtedy, gdy wzmocni się czynniki chroniące, do których należą m.in.: pozytywne wzorce zachowań, właściwe i ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego, przynależność do grupy społecznej propagującej prozdrowotną i prospołeczną hierarchię wartości.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Skoki w dziale 851- ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi, pozyskiwanych z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Może być zasilany dotacjami z zewnątrz lub darowiznami sponsorów.

Za prawidłową koordynację zadań wynikających z Programu odpowiada wyznaczony przez Burmistrza:

- 1) Koordynator ds. Uzależnień

B. DIAGNOZA PROBLEMU

Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Znajduje się on na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji ludzkiej po paleniu tytoniu i nadciśnieniu tętniczym.

Według krajowych danych, populacje osób, u których występują różne kategorie problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu przedstawiają się następująco (dane szacunkowe wg PARPA):

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250- 1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3	Razem ok 2 mln osób:	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób:	Okolo 530 osób: dorosłych i

	dzieci z tych rodzin	dorosłych i dzieci		dorosłych i dzieci	
--	----------------------	--------------------	--	--------------------	--

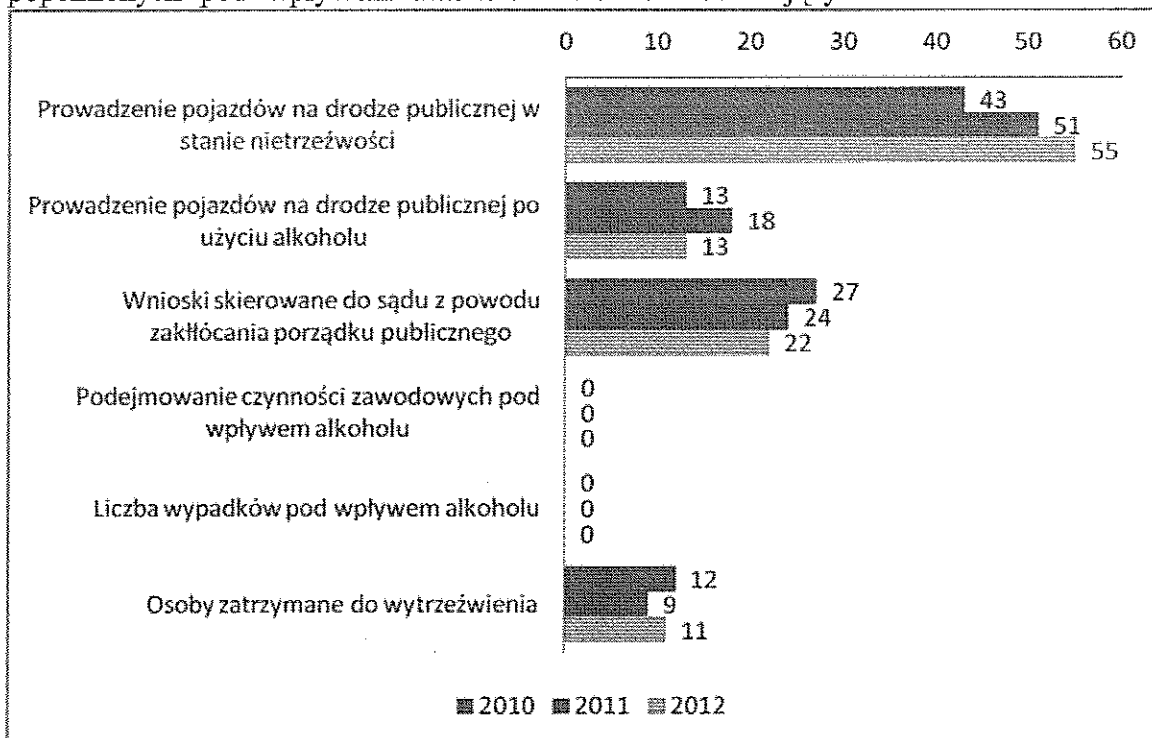
Opierając się na powyższych wynikach analiz należy stwierdzić, że na terenie Miasta i Gminy Skoki żyje około 200 osób cierpiących z powodu choroby alkoholowej. Blisko 400 osób to dorosłe osoby współuzależnione. Podobną liczbę stanowią dzieci żyjące w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. Średnio 700 osób pije w sposób szkodliwy dla zdrowia. Wynika z tego, że około 1.700 osób należy do grupy tzw. ryzyka i wymaga podejmowania przez samorząd terytorialny odpowiednich wobec nich działań oraz wytyczania strategii, które będą zwiększać niesienie pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej oraz strategii profilaktycznych.

Raport z przeprowadzonej jesienią 2013 roku Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych przedstawia między innymi poniższe dane.

Z powodu alkoholizmu w rodzinie pomoc społeczną w Gminie Skoki przyznano w roku 2010 w 15 przypadkach, w 2011 – w 18 przypadkach a w 2012 roku w 24 przypadkach.

Rejestrowana przez funkcjonariuszy Policji w Skokach ilość interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu utrzymuje się na przestrzeni ostatnich trzech lat na podobnym poziomie. W 2010 roku zanotowano 14 takich interwencji, w 2011 roku – 13, a w 2012 roku funkcjonariusze podjęli 11 takich interwencji. Dominującą kategorią zarejestrowanych czynów karalnych w Gminie Skoki, popełnionych pod wpływem alkoholu, było prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości. Ich liczba w 2010 roku wynosiła 43 przypadki, w następnym roku 51. W 2012 zarejestrowano 55 przypadków prowadzenia pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości.

Poniższy wykres przedstawia skalę przestępstw i wykroczeń na terenie gminy, popełnionych pod wpływem alkoholu i środków odurzających w latach 2010 – 2012.

Spśród działań przestępczych zanotowanych w Gminie, należy zwrócić szczególną uwagę na te, które dotyczą funkcjonowania rodziny i świadczą o jej dysfunkcjonalności – a co za tym idzie konieczności kompensowania jej braków. Nierzadko pierwszy sygnał o tym, że w rodzinie dzieje się coś złego to wezwanie Policji do tzw. „awantury domowej” przez sąsiadów lub uczestników zajścia. W 2010 roku zanotowano w Gminie 36 interwencji Policji,

w tym 10 dotyczyło przemocy w rodzinie. Podczas interwencji policyjnych zidentyfikowano 10 ofiar przemocy domowej – były to wyłącznie kobiety. Sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni (10 osób). Spośród sprawców - 9 znajdowało się pod wpływem alkoholu. Podczas przeprowadzania interwencji zanotowano obecność 8 dzieci.

W 2011 roku liczba interwencji policyjnych związanych z przemocą w rodzinie była podobna - 11 przypadków spośród 31 wszystkich interwencji. Podczas tych interwencji zidentyfikowano 11 ofiar i 11 sprawców. Ofiarami były kobiety. Sprawcami było 10 mężczyzn i 1 kobieta – wszyscy pod wpływem alkoholu. W czasie interwencji zanotowano obecność 9 dzieci.

W kolejnym roku ilość interwencji związanych z przemocą w rodzinie utrzymała się na zbliżonym poziomie (9 przypadków spośród 29 wszystkich interwencji). Zidentyfikowano 9 sprawców przemocy, podobnie jak w poprzednich latach, byli to w większości mężczyźni (9 osób). Wśród sprawców wszyscy znajdowali się pod wpływem alkoholu. W tym roku wśród ofiar zarejestrowano wyłącznie kobiety (9 osób). W czasie interwencji zanotowano obecność 8 dzieci.

W Skokach działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, będąca organem pomocniczym Gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Komisja zbiera się, rozpatrując na posiedzeniach różnorodne sprawy mieszczące się w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2010 roku zorganizowano 24 posiedzenia, w latach 2011 i 2012 – po 27 każdego roku.

W ramach realizacji zadań członkowie Komisji podejmują m.in. rozmowy z osobami mającymi lub mogącymi mieć problem związany z nadużywaniem alkoholu, z członkami ich rodzin oraz rozpatrują wnioski o leczenie odwykowe.

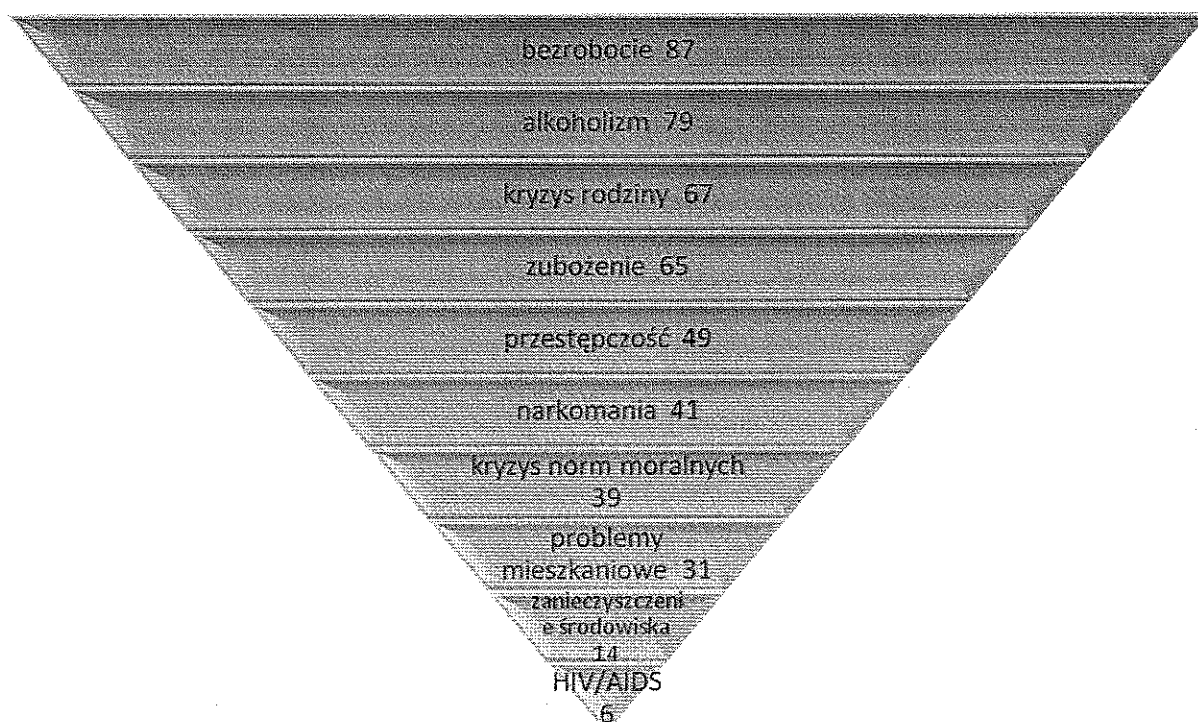
W 2010 roku Komisja wystosowała 128 wezwań na rozmowy interwencyjne – motywujące do podjęcia leczenia odwykowego dla osób pijących szkodliwie czy nałogowo oraz wezwań dla świadków w omawianych sprawach, zlecono przeprowadzenie 7 badań przez biegłych sądowych i skierowano 3 wnioski do sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego. W 2011 roku Komisja przygotowała 117 wezwań na rozmowy, skierowano 8 zleceń na badania przez biegłych sądowych i sporządzono 9 wniosków do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. W 2012 roku Komisja przygotowała 115 wezwań, wydała 8 zleceń badania przez biegłych sądowych i przygotowała 5 wniosków do sądu.

Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych związanych z używaniem wybranych substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, w Gminie Skoki przeprowadzono w 2013 roku badania ankietowe w trzech grupach respondentów, reprezentujących:

1. dorosłych mieszkańców Gminy – badania przeprowadzono na reprezentatywnej grupie 100 osób, w której 64% stanowiły kobiety a 36% mężczyźni,
2. uczniów szkół podstawowych i gimnazjum z Gminy – badania zrealizowano wśród 433 uczniów,
3. pracowników punktów sprzedaży alkoholu w Gminie (20 osób).

Z badań ankietowych wynika, że mieszkańcy Gminy uznają problemy związane z alkoholem za bardzo znaczące w ich środowisku, a sporo mieszkańców czuje bezpośrednie zagrożenie swojego bezpieczeństwa ze strony osób pijących. Część mieszkańców Gminy dostrzega również obecność osób pijących w swoim środowisku i pozostawiającą wiele do życzenia „polską” kulturę picia.

Mieszkańcy poproszeni o oszacowanie skali występowania różnych problemów społecznych w Gminie, zrobili to w następujący sposób:

Triadę najbardziej palących problemów w Gminie stanowią więc, bezrobocie, alkoholizm i kryzys rodziny.

W ocenie 25% badanych, pijący alkohol stanowią potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa w środowisku lokalnym, neguje takie zagrożenie 75% badanych.

W zakresie oceny poziomu rozpowszechnienia zjawiska picia alkoholu w środowisku lokalnym, mieszkańcy Gminy skłaniają się ku stwierdzeniu, iż spożycie alkoholu jedynie nieznacznie się zmienia i mimo coraz powszechniejszej wiedzy na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą choroba alkoholowa, sposób używania alkoholu pozostaje ten sam.

Zdaniem 30% badanych, spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, przy czym dotyczy to zarówno pijących dorosłych jak i młodych ludzi. 41% respondentów uważa, że sytuacja jest taka sama od wielu lat i nie dają się zauważyć żadne istotne zmiany w tym obszarze. Trzeba jednak zauważyć, że 29% respondentów uznało nawet, że spożycie alkoholu na przestrzeni ostatniej dekady zmalało znacznie.

Negatywnie badani mieszkańcy oceniają zmiany w zakresie kultury picia alkoholu. Spośród mieszkańców Gminy 20% uważa, że kultura picia alkoholu poprawiła się w ostatnich latach w Polsce, a co za tym idzie, rzadziej zauważalne są takie zjawiska jak upijanie się oraz awantury po alkoholu. Pozostali - uważają wręcz przeciwnie - wskazując, iż kultura picia jest na tym samym lub niższym poziomie.

Zjawiskiem ciągle obecnym w środowisku jest, zdaniem badanych, widok osób pijących w miejscach publicznych. 48% uważa, że sytuacja w tym zakresie jest taka sama od wielu lat, nie zmieniając się na lepsze ani gorsze. 22% ocenia, że to zjawisko jest jeszcze bardziej dostrzegalne niż przed laty, chociaż 30% wysuwa tezę o poprawie stanu rzeczy w tym zakresie..

Deklaracje badanych mieszkańców Gminy Skoki dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wskazują, że alkohol jest obecny w życiu badanych i to z niemalą częstotliwością. Okazuje się bowiem, iż w ciągu ostatnich trzech tygodni alkohol piło 73% spośród 100 przebadanych dorosłych mieszkańców Gminy, przy czym w ciągu ostatniego tygodnia - 37%. Wśród badanych było 3% abstynentów lub osób, które nie używały alkoholu w ciągu ostatnich kilku lat. 6% badanych deklaruje, że nie pije dłużej niż 3

miesiące. Ostatni kontakt z alkoholem w okresie od miesiąca do trzech - deklaruje 17% dorosłych mieszkańców Gminy.

Interesujących danych dostarczają wyniki odpowiedzi na pytanie o rodzaj spożywanego najczęściej alkoholu przez mieszkańców Gminy. Otóż okazuje się, że największy udział w strukturze spożycia ma piwo (38%), następnie wino (32%). Mniejsza grupa wskazuje na wódkę i drinki, jako najczęściej spożywany rodzaj alkoholu.

Wyniki badań wskazują też na to, że część mieszkańców Gminy ulega stereotypom związanym z piciem alkoholu. Spośród badanych 70% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce i innych wyżej procentowych alkoholach. Przy tym 13% respondentów uważa alkohol w piwie za mniej szkodliwy niż w alkoholach wysokoprocentowych. Kolejne 17% nie ma zdania na ten temat. Jest to niepokojący wynik jeśli weźmiemy pod uwagę popularność piwa wśród mieszkańców Gminy.

Podobnie uważają sprzedawcy alkoholu, nawet częściej ulegając tym stereotypom myślowym.

Mieszkańcy są dosyć radykalni w opiniach na temat dostępności alkoholu. 46% badanych przesunęłoby dolną granicę wiekową dostępności alkoholu do 21 roku życia. Większość badanych (71%) uważa, że alkohol jest towarem szczególnym, stąd dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. Niepokojącym może być fakt, że pozostałe 29% mieszkańców uważa, że alkohol jest takim samym towarem jak każdy inny i powinien podlegać tylko regułom wolnego rynku.

Jak stwierdzają badani sprzedawcy alkoholu, zdarza się, że osoby nieletnie próbują kupić alkohol, choć raczej rzadko. Jak wynika z ich deklaracji, wszyscy w swojej codziennej pracy przestrzegają prawa zobowiązującego do sprzedaży alkoholu tylko dorosłym osobom. - 100% badanych. Jednocześnie sprzedawcy przyznają, że słyszeli o przypadkach sprzedaży alkoholu nieletnim, potwierdza ten fakt 20% respondentów. Niewielkie jest, w ocenie badanych sprzedawców, potencjalne zagrożenie, jakie mogą w środowisku lokalnym nieść osoby pijące alkohol i jak wynika z ich deklaracji - w punktach, w których pracują, rzadko zdarza się że alkohol jest spożywany. Żadnemu z badanych sprzedawców nie zdarzyło się wezwać policji z prośbą o interwencję do osoby spożywającej alkohol na terenie sklepu.

Z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów wynika, że kontakt z alkoholem deklaruje średnio 10% uczniów. Wśród nich największa część po raz pierwszy spróbowała alkoholu na wagarach (60%). W dyskotecie/pubie po raz pierwszy piło alkohol 35% uczniów, na wakacjach - 2%. Spośród tych, którzy pili już alkohol - większość (86%) wskazuje, iż do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy.

Jak wskazują wyniki badań, pijący młodzi ludzie piją alkohol często. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu jedynie 4% pijących uczniów. Kilka razy w miesiącu sięga po alkohol 2% pijących uczniów. Częściej niż raz w tygodniu deklaruje spożywanie alkoholu 19% pijących uczniów. 75% uczniów pijących sięga po alkohol prawie codziennie.

Młodzi stosunkowo rzadko piją dla towarzystwa (9%). 18% pijących uczniów przyznało że sięga po alkohol w chwilach smutku lub złości, kolejne 18% z przyzwyczajenia.

Najbardziej popularnym wśród młodzieży napojem są drinki - 68% pijących uczniów wskazuje, iż właśnie po nie sięga najczęściej. Na drugim miejscu plasuje się wódka (22% pijących uczniów), a następnie piwo (8%) i wino (2%).

Zdaniem 65% pijących uczniów, ich rodzice nie zdają sobie z tego sprawy, 21% uczniów przyznaje jednak że ich rodzice o alkoholu wiedzą i podejmują ten temat w rozmowach z nimi. 2% rodziców uczniów mimo domyślania się tego, że ich dziecko pije alkohol, nie reaguje. 1% uczniów doświadcza surowych interwencji rodziców w związku z piciem alkoholu a rodzice kolejnych 10% mimo świadomości tego że ich dziecko pije alkohol, nie interesują się tym.

Warto zwrócić uwagę na stosunek uczniów do alkoholu jako „leku na problemy”. Niestety jedną ze strategii radzenia sobie ze stresem – mało konstruktywną – bywa sięganie po alkohol. Wśród badanych uczniów panują na ten temat różnorodne opinie. Budujący jest fakt, że więcej niż co drugi badany (80%) uważa, że alkohol nie pomaga w sytuacji kryzysowej. Zarazem jednak 1% uzależnia to od sytuacji. Dodatkowo 2% stwierdza, wprost, że alkohol pomaga w trudnych sytuacjach. Znaczny odsetek przyznaje, iż po prostu nie posiada wiedzy na ten temat (14%).

Młodzież wysoko ocenia swoją wiedzę na temat zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu. Zdaniem 30% uczniów mają ogólną wiedzę na temat skutków picia a 24% deklaruje, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Niemniej jednak 44% uczniów przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

Spora część młodych ludzi nie uważa alkoholu za towar dla nich niedostępny. Dla 53% uczniów kupno alkoholu jest bardzo trudne – wręcz niemożliwe – stąd nie warto nawet podejmować wysiłku, 4% uważa, iż jest to łatwe zadanie i nie wymaga szczególnych starań i znajomości.

Profilaktyka alkoholowa wobec uczniów w Gminie powinna się koncentrować na utrzymaniu właściwych postaw wobec alkoholu tych uczniów, którzy obecnie nie piją oraz na zmianie postaw wobec alkoholu tej części młodych ludzi, którzy mają za sobą inicjację alkoholową. Ważną informacją jest to, że pijący, ale też jak wynika z powyższego raportu, palący uczniowie sięgają po używki regularnie i stosunkowo często. Należy również zwrócić uwagę, iż pomimo prawnie sankcjonowanego zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim – część uczniów uważa je za towar łatwo dla nich dostępny a badani sprzedawcy twierdzą iż nie sprzedają alkoholu i papierosów nieletnim oraz przestrzegają w tym zakresie obowiązującego prawa.

C. PRIORYTETY WYZNACZAJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2014

- zapobieganie sięganiu po alkohol przez dzieci i młodzież;
- zwiększenie oferty działań promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej;
- zwiększenie wiedzy mieszkańców Miasta i Gminy Skoki na temat szkodliwości alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także przemocy domowej i rówieśniczej m.in. poprzez organizowanie i udostępnienie programów i działań edukacyjnych dla dorosłych, młodzieży i dzieci;
- zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Skoki;
- zwiększenie wiedzy sprzedawców w zakresie aspektów prawnych związanych ze sprzedażą alkoholu;
- zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych piciem alkoholu oraz powiązanych z nim szkód związanych z przemocą w rodzinie.

D. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie im pomocy psychospołecznej poprzez:

1. Motywowanie osób mających problemy z uzależnieniem od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Współpracę z Ośrodkami Zdrowia „Falco” i „Hipokrates” w zakresie kierowania na leczenie odwykowe i zmniejszania szkód zdrowotnych spowodowanych pićm alkoholu.
3. Współpracę z Poradniami Leczenia Uzależnień w Wągrowcu i Poznaniu.
4. Współpracę z Sądem Rejonowym w Wągrowcu w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe.
Finansowanie przewidzianych w tym zakresie opłat sądowych na wnioski kierowane do Sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz opłat za przeprowadzanie badań i wydawanie opinii przez biegłych sądowych.
5. Współpracę z Prokuraturą Rejonową w Wągrowcu, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Komisariatem Policji w Skokach, Komendą Powiatową Policji w Wągrowcu, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy Domowej w sprawach dotyczących wdrażania procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.
6. Współpracę z Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie oraz Zakładem Uzależnień w Charcicach.
7. Wspomaganie działalności grupy samopomocowej AA „Mariola”.
8. Współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach w zakresie udzielania pomocy psychospołecznej i socjalnej osobom uzależnionym.
9. Rozpowszechnianie informacji o prowadzonej działalności psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, wspierającej, edukacyjnej itp. przez media lokalne, ulotki, tablice ogłoszeniowe itp.
10. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej.
11. Udzielanie pomocy finansowej gminom, w których prowadzi się na rzecz nietrzeźwych mieszkańców z Miasta i Gminy Skoki programów interwencyjno - profilaktyczno – edukacyjnych obejmujących motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz informujących osoby pijące szkodliwie i ryzykownie o istocie uzależnienia.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Wspomaganie działalności grup wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy domowej.
2. Organizowanie i finansowanie wypoczynku (np. letniego, zimowego) dzieciom pochodzącym z rodzin należących do grup tzw. ryzyka.
3. Tworzenie i finansowanie działalności świetlic przeznaczonych dla dzieci z rodzin pozostających w kryzysie i należących do grup tzw. ryzyka m. in. poprzez:
 - finansowanie pracy wychowawców i innych osób prowadzących zajęcia,
 - finansowanie pracy osób wykonujących prace pomocnicze, remontowe, naprawcze itp.,
 - zakup materiałów do prowadzenia zajęć z dziećmi, wyposażenia pomieszczeń, materiałów do działań remontowych itp.
4. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy domowej - finansowanie w tym zakresie m. in.:

- poradnictwa, konsultacji, działań edukacyjnych i działań wspierających skierowanych do osób uzależnionych, członków rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej, programów rozwoju osobistego itp.
 - prac pomocniczych,
 - doposażenia lokalu, w którym działa Punkt w niezbędny sprzęt biurowy, komputerowy, wyposażenia wnętrz, naczynia, materiały edukacyjne np. czasopisma, plakaty, ulotki, broszury, filmy, środki do utrzymania czystości itp.,
 - energii elektrycznej.
5. Zakup sprzętu i materiałów edukacyjnych do wykorzystania w grupach wsparcia i przez instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
 6. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli Policji, pracowników socjalnych i innych grup społecznych na rzecz ochrony rodzin przed przemocą m. in. poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń i porad, zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
 7. Finansowanie szkoleń i dofinansowywanie kursów osobom pracującym z dziećmi z grup tzw. ryzyka w zakresie zdobywania kwalifikacji i umiejętności przydatnych w pracy zawodowej.
 8. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu.
 9. Współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami, prokuraturami, zespołem interdyscyplinarnym w zakresie wdrażania procedury „Niebieska Karta”.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych, Policji, kuratorów, samorządowców, służby zdrowia i pracowników innych służb społecznych w zakresie zdobywania wiedzy na temat uzależnień i przemocy oraz kwalifikacji niezbędnych do organizowania i prowadzenia działań profilaktyczno – wychowawczych i korekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży.
2. Finansowanie programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Dofinansowywanie działalności organizacji i instytucji podejmujących działania promujące zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej m. in. poprzez: organizację imprez o charakterze trzeźwościowym, wyjazdów na ogólnopolskie spotkania ruchów trzeźwościowych, festynów i innych imprez o charakterze prewencyjnym, organizację przedsięwzięć sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych połączonych z profilaktyką uzależnień i przemocy domowej, debat w lokalnych mediach itp.
4. Organizowanie i finansowanie kampanii profilaktyczno – edukacyjnych.
5. Dofinansowywanie działań zmierzających do organizowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od sięgania po środki psychoaktywne (konkursy, festyny, przeglądy, koncerty, zajęcia pozalekcyjne, wycieczki itp.)
6. Podejmowanie zadań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscu publicznym.

7. Prowadzenie i finansowanie działań na rzecz dożywiania dzieci biorących udział w programach opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach dla dzieci z grup tzw. ryzyka.

IV. Prowadzenie działań związanych z wydawaniem i cofaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez:

1. Opiniowanie wniosków dotyczących uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odnośnie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Gminy Skoki.
2. Współpracę zespołu dokującego kontroli przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi oraz przestrzegania zasad korzystania z zezwoleń z Komisariatem Policji w Skokach.
3. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. Współpracę z:
 - a/ Stowarzyszeniem Wspierania Dziecka i Rodziny „Alia” w Antoniewie,
 - b) Stowarzyszeniem Edukacyjnym „Tęcza” w Jabłkowie
 - c/ Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach,
 - d/ Komisariatem Policji w Skokach,
 - e/ szkołami,
 - h/ oraz innymi organizacjami oraz instytucjaminp. w zakresie udzielania pomocy merytorycznej czy finansowania lub dofinansowania wybranych działań.

VI. Organizowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień poprzez:

1. Zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo – technicznych do działalności (zakup materiałów i akcesoriów biurowych oraz komputerowych niezbędnych do prowadzenia działalności Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz finansowanie rozmów telefonicznych wykonywanych w związku z realizacją zadań wynikających z Programu itp.)
2. Określenie członkom komisji za udział w jej w pracach zryczałtowanego wynagrodzenia w wysokości 400, – zł brutto miesięcznie, a przewodniczącemu komisji i jej sekretarzowi 550,- zł brutto miesięcznie.
Podstawą wypłacenia należności jest obecność członka komisji na posiedzeniu potwierdzona podpisem na liście obecności z poszczególnych posiedzeń.
W przypadku nieobecności członka komisji na posiedzeniu, wynagrodzenie umniejsza się proporcjonalnie do ilości posiedzeń odbytych w danym miesiącu.
3. Ponadto członkowie komisji otrzymują 50,- zł brutto za:
 - za każdą kontrolę punktu sprzedaży

- za każdorazowe reprezentowanie komisji w sądzie w sprawach przez nią inicjowanych
- 4. Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje członków komisji i koordynatora organizowanych przez różne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz konferencji i szkoleń przez komisję lub koordynatora organizowanych.
- 5. Zapewnienie zwrotu kosztów podróży w związku z wykonywaniem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obowiązujących w tym zakresie ustaw na zasadach określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz.167).

VII. Diagnozowanie środowiska lokalnego w zakresie występujących w nim problemów alkoholowych poprzez:

1. Analizę problemów alkoholowych występujących na terenie Miasta i Gminy Skoki m.in. na podstawie danych uzyskanych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów zdrowotnych i społecznych na tym terenie.

E. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Stale monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z alkoholem oraz poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska alkoholizmu, podejmowanych przez jego członków zachowań ryzykownych może stanowić podstawy do planowania działań profilaktycznych, interwencyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych oraz przesłanki do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie i ewaluacja Programu na terenie Gminy Skoki odbywać się będzie we współpracy i na podstawie informacji pozyskanych od instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki związanej z realizacją zadań w nim ujętych. Polegać będzie na:

- 1) zbieraniu danych statystycznych
- 2) prowadzeniu badań ankietowych dotyczących skali zjawiska
- 3) analizie uzyskanych danych, opracowaniu wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Ziuziński